

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütőtőrkön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyenlő száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek mely 1/2 egyenként, ha előfizelnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felölös szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájaiban, hová a hirdetések előfizetési pénzei küldendők.

Nem lesz kompromisszum.

Az ellenzéki pártok közhelyiségeiben és az ellenzéki sajtóban ugyancsak fenhangan hívják a kompromisszumot. A parlamenti harczot, mely szerintünk a 16. § körül forog, többé nem az országgyűlés termének nyílt árénáján szándékoznak kivívni, hanem egy uri dohányszoba suttagó sarkában és a multság összes költségeit viselve a kormány, a mennyiben egy bágyadt és teljesen kimerült obstrukció előtt kapitulálna és oly engedményeket tenne, melyeket előbb a friss erővel rendelkező obstrukciótól megtagadott. De feledi az ellenzék, hogy a harczban többé nem a 16. §-ról és nem a sajtószabadságról, hanem a parlamentárizmusról van szó, melynek semmiféle feltételek alatt sem szabad erőszakot szenvednie. Annak az elvnek a megóvásáról van szó, hogy egy parlamentárisan kormányzott országban a többség akaratának kell mérvadónak lennie, és hogy a többség terrorizálását a kisebbség által tűrni soha sem szabad. Ha egyszer annyira jutottunk, hogy a parlamenti kisebbség valamely nagyobb, vagy alárendelt fontosságú kérdésben a többségre rákényszerítheti akaratát és ezt a terrorizmust siker kíséri, akkor megszűnik minden parlamenti kormányforma, fejtelenség, szétfoslás és anarkhia uralkodnék minden téren. A szabadelvűpárt prestige, én

az ellenzékkel szemben tanusított engedékenységgel gyógyíthatatlan sebet ütne és az engedmény nem vetne véget a forró küzdelemnek, hanem csak elhalasztaná azt. A magyarországi nemzetiségeknek nem szabad példát, precedenst adni, hogy a magyar parlamentben mint lehet obstrukcióval sikereket elérni, mert alkalomadtán ugyanazt az eszközt ők is igénybe vehetnék a hazára nézve veszedelmes céljaik védelmezése végett.

Beavatott parlamenti körökből vett feltétlenül megbízható értesülései alapján biztosít a „Pester Correspondenz“, hogy az említett körülményeket irányadó helyen komolyan méltatják és ama körökben a kompromisszum a fenforgó körülmények közt a parlamentárizmus érdekében többé nem is találhat szószólóra. Mert a kompromisszum az ellenzék győzelmét, és a többség vereségét jelentené, ennek a felfordított politikának pedig nem szabad megtörténni parlamentáris államban. Ha az üléseknek egy órával való meghosszabbítása által nem lehet megtörni az ellenzék obstrukcióját, akkor a kormány kötelessége lesz komolyabb, teljes súlyal bíró rendszabályokat hozni javaslatba. Mert az engedékenységgel gyöngeség lenne, a gyöngeség pedig öngyilkosság.

A pénzügyminiszter.

Lukács László nevétől visszhangzik az ország, Magyarország kinstartója az obstrukáló ellenzéktől

a magyar nemzet nyugodt megfontolásához és politikai érettségéhez appellált. Hatalmas gondolatokkal terhes, két óra hosszát tartó beszédében, melyhez fogható csak nehezen lehet találni a magyar parlament évkönyveiben, kioktatta az országot a ezukorporémiumok nagy fontosságáról és a benső meggyőződés hangja huzódott keresztül a beszédében, melynek erejét és nagy politikai jelentőségét senki sem tagadhatja.

A pénzügyminiszter beszéde több volt egy parlamenti teljesítménynél; nagy államférfiúi tett volt az, mely megkönnyebülést és felvilágosodást vitt az országba, a kormány álláspontját az egész ország előtt igazolta és az ellenzék frivol eljárását a megdönthetetlen igazság világításában állítja oda. Birónak szólította fel az országot, az egész nemzetet, mondjon ítéletet a kormány és az ellenzék közt, tekintet nélkül a politikai álláspontra. És az igazság a szabadelvű párt táborában és az abból eredt kormány kebelében van és ez az üdvös igazság, ez a megfellebbezhetetlen ítélet a pénzügyminiszter beszédének átoltasásakor milliók, meg milliók torkából hangzik. — írja a „Pester Correspondenz“, — s egyuttal lesújtó bírálatot involvál az ellenzék menthetetlen eljárása felett.

Fényes napja volt az a magyar parlamentárizmusnak, melyet oly könnyelműen aláásnak és diszkreditálnak.

Közéletünk.

E bő redőzetű kérdésről elmélkedni kívánván, önkénytelenül egy vidéki újságíró-társam jut eszembe, ki Aradon szolgálván a nyilvánosságot, lapjában állandó rovatot nyitott e czímen: Aradi élet. Az „aradi életbe“ aztán ilyen czikkek is kerültek: a polgármesterné halála.

Ökvetetlen ez a humoros ellentét jut eszembe,

TÁRCZA.

Nines igazság a szerelemben.

Hirtelen támadt forgószél zúgott végig a főváros utcáin. A nagy emberáradat, mely a hűs esti órákban a járdákon bőmpölygött, a zivatar közeledésének előérzetében mintegy varázstűsre oszlott szét. Kiki biztos hajlék után törekedett. Csakhamar hatalmas zápor mosta fel a poros utakat. Az utcséli esaternákba patakként ömlött a víz és a zuhogó esőben ember messze nem volt látható.

A toronyóra éppen kilenczet ütött. Egy mellékteza ujonnan épült házában kapujában egyszerűen, de csinnal öltözött fiatal ember álldogált. Látszott rajta, hogy a hosszan czikázó vakító villám, a menydörgés bugó moraja és a mindinkább nagyobb és nagyobb arányokat öltő záporosó egyáltalában nem aggasztja. Szemeit le sem veszi a szemközti levő ház első emeleti ablakjairól, feszült figyelemmel kísérve a mozgó árnyékokat. Nem hinné az ember, hogy élőlénynek van dolga, ha csak egy-egy sohaj alakjában életjelt nem adna magáról. Sőhajában az epedés, a sóvárgás minden fujdalma rezdül meg. Szivszorongva lesi, vajjon látható lesz-e a természet leg szebb alkotása, a földi élet egyetlen üdvöztője, megjelenik e ablaknál Ő, imádásának, rajongásának tárgya. Boldogabb ember nem volna e föld kerekén, ha Őt láthatná, habár egy pillanatra is

Sápadt arcán a lemondás szájalmat keltő jelei mutatkoznak. E közben az eső folyton szakad. Valóságos víztenger borítja a várost.

*

Mig idekűnn második özönvíz fenyegeti az emberiséget, addig a kávéházakban és egyéb mulatóhelyeken vig élet folyik. Budapest a kávéházak városa. Azzá avatja az a körülmény, hogy a lakosság túlyomó többsége nem tud el lenni nélkülök. Sok-sok ember nem képes addig lefeküdni, míg bármily kis időt is rendes kávéházában nem töltött és édes örömet fogadja az alkalmat, amikor a továbbidőzést kikerülni nem lehet.

A szünni nem akaró égi háború folytán a kávéházak sokáig zsufolyva voltak. Kinok is lett volna kedve ilyen időben ott hagyni a biztos fedélt, még hozzá, ha pompás muzikaszó készletet az ottmaradásra?

A körut egyik zenés kávéházában különösen hangos élet ütött tanyát. Egy vig társaság ült 4—5 összetölt asztal körül. A kik már láttak jogászokat mulatni, azok elképzelhetik, hogy az asztalokról mi sem hiányzott. Kezdetben a sör járta. Ez nem igen ízlik magyar embernek, pláne, ha jogász. Csakhamar „bikavér“ vette át épen nem esendes birodalmát. Ez aztán alaposan megteremtette a hangulatot. Növelte a szemfüles czigány primás nótája, melynek kezdő sora: „Nem ütök a jogászt agyon!“ ugyancsak lármás visszhangra talált.

A mulatozásban határokat nem respektáló társaság csupa szemrevaló legényből állott. Éjjeli ká-

véház lévén, nem volt hiány az ilyen helyiséget tartó kölgyekben sem. A mulatozás előrehaladt stádiuma, a pezsgő palaczkok durrogása odacsalta őket a juris prudentia letéteményeseihez. A megismerkedés hamarosan történt.

— Te, Pali, nézd csak ezt a kis barnát, nézd csak azokat a szemeket! Azt a pufók kis arcot, no meg a gödröcskét! Hé, Pali pajtás, nem hasonlít ez arra a kis fruskára, ki oly örületesen beléd szeretett a multkor azon a nyári mulatságon, hogy le se tudod azóta rázni magadról? . . .

— Az igaz, fiuk, szakasztott mása Bertának. De jó, hogy eszembe hoztátok, ez a kis leány ugyan csak jól csinálja. Ma már levelet is kaptam tőle az egyetemre, melyben egyre-másra szerelmet esküszik. Kezd a dolog a komolyba átesapni és az épen nines nyemre. Tolakodása határtalan és most már szívesen akár meg nem történtnek tekinteném azt a különben kellemes esetet, hogy a „hölgyválaszt“ mindvégig velem tánczolta, nem kis bosszankodására a mindig körülötte lézengő férfi hadnak. Fiuk, ezen segitenetek kell!

— Ha csak ez a baj, voté közbe egy tejfeles száju, nines ok a buslakodásra. Felváltva fogunk téged helyettesíteni.

— Nagyszerű! Éljen Feri pajtás! Éljen a barátság! felkiáltások igazolták, hogy a javaslat elfogadtatott.

(Vége köv.)

midőn a közéletről akarok írni, a mi — nincs. Vagy közélet az, a hogy nálunk, a Bánffy miniszterelnök kulináris szállóigéje szerint a közügyeket kezelik? A község, a társadalom, az egyházi közdolgozók intézésénél nem eléggé méltányolható kitartással egykét ember vesz részt, a többi pedig távollétével tüntet.

Szeretnők sorra venni intézményeinket, hogy szembetűnjék azok meddsége, elszibbadása, vagy decomponálása.

Szemben azzal, hogy a magyar középosztály az önkormányzat jogaiba minden vonalon behelyezkedik, azt látjuk, hogy a közügyek intézésében egyenes arányban nő meg az indolencia, vagy keleti fatalismus.

Nem helyi tünet, hanem országos veszedelem, hogy közéletünk pangása a legmagasabb intézményeket behozványosítja.

Mindaz, a minek eleven közérdeklődésből kellene táplálkoznia, stagnál vagy semmivé zülk, mert nem törődik vele senki.

Valóban, paradoxon nélkül, olyan a mi közéletünk, hogy inkább halott, semmint élő.

Miért?

Igen sok oka foka van ennek: egyik legnagyobbb, hogy társadalmunk szeparatisták és még a legkisebb helyen is a hasonezüli fillantropinisták egyesületek társadalmi kasztok szerint szerveződnek. Az egymástól elzárkózás, vidéki érzékenység avagy a gyűlölködés botor vetélkedése teremti meg a voltaképpen azonos feladatu, a viribus unitis elve alapján nagy feladatokra képes egyesületeket.

Anyagi erő nélkül aztá az egyesületi élet megzsibbad, ha még a magyar társadalomnak nem is lenne olyan szalmaláng-szerű felgerjedése, a milyen van. Ez a felgerjedés teremt és temet egyesületeket. Ha a kitartás is olyan nemzeti erő, mint a gyors lelkesedés valamely szép eszme iránt, akkor egy nemzetnek sem lenne tette-készebb társadalm! Istenem, mi lenne akkor a nemzetből!

Közéletünk pangásának másik fő oka az életnek tulságosan kifejlesztett igényei. Inte arma silent Musae pedig mi állandóan háborút folytatunk, a kenyérszerzés harcát vívjuk. Nálunk, nem úgy mint a demokraczia vívmányaitól régebben megáldott országokban, az öröklött vagyon kevés, a munkás osztály java része kenyérért izzad. A munka mellett a mi tultengő közéletünket szolgáltni sem idő, sem lelkesedés nincs. Más országokban is a „Verein” ok legtörszörösebb tagjai s fentartói a tőke kamataiból élő nyárszolgár, ezekből a speciásokból pedig nálunk a legkevesebb súlyt adhatna közéleti munkáságunknak az arisztokraczia, de mi lenne akkor Tokióval? Ne kívánjuk lehetetlenségeket. Pang közéletünk, mert a magyar társadalomban a kötelesség-érzet nincs jól kifejldve. Az a kötelességérzet, a mely kitartóan munkára sarkalná mindazokat, a kik megbízatást vállalnak a közmunkára.

Mert nobile officiumokat elfogadni derék dolog, de annak lelkiismeretesen meg is felelni, mégis derekabb és míg ezt a kötelességérzetet ki nem fejlesztik, addig hiába lamentálunk mi.

Végre a pangást előidézék a stréberek. A feltűnés, a szertelen kapaszkodás nem valami épületes látvány.

Miképpen segíthetünk közéletünk felfrissítésén?

Együtttes jó elhatározással.

Annyi egyesületet tartunk fel, a mennyit felvirágoztatni birunk. Az erőtlén társadalmat a sokféle egyesület nem erőssé, de erőtlenebbé teszi, mert a minden vonalon mutatkozó balsiker annak tanúságát nyújtja, hogy nem terem mitőlünk nagy munka.

Az országházból.

A parlamenti viták napról-napra elkeseredettebbek. A miniszterelnök által betorjesztett javaslatra a pártok első szónokai léptek akezióba. Kossuth Ferencz gr. Aponyi Albert ellen, gr. Tisza István mellett, kemény eszme harezot fejtettek ki. Az ellenzőknek nem tetszik, hogy a kormány tekintettel a még letárgyalandó sok törvényjavaslatra, a ház ülésait egy órával meghosszabbítani akarja. A már is kimerült ellenzői szónokok minden erejüket megfeszítik, hogy az indítványt elejtessék.

Hogy a feszült helyzet végre megszűnjék és a képviselőház nagy munkáját a közjó érdekében sikerrel folytathassa, a különböző pártok vezérferfiái a képviselőház egyik emeleti gyűlés termében értekezletet tartottak, melyben a kormány összes tagjai részt vettek, Báró Fejérvári és báró Jósika miniszterek kivételével. A tervezett kompromisziom azonban létre nem jött, mert az ellenzői szónokok oly követelésekkel léptek fel, mit a szabadelvű párt meg nem adhat. Báró Bánffy miniszterelnök kijelentette, hogy az egységnek csak egyedül egy módja van: teljes garancia arról, hogy az ellenzők illetéktelen fegyverekkel nem fog élni. Erdélyi Sándor miniszter a 16. §. elvét változtatlanul fenn akarja tartani.

A pártok hangulata a „békéltető” értekezlet után még kedvezőtlenebb. Remélhető azonban, hogy a kormány elfalálja a helyes utat a kérdés megoldására.

Budapest, jul. 22 A ház folytatta az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítvány feletti vitát.

Dr. Grosz Gusztáv a 16. szakaszra nézve azt állítja, hogy ő és több jogász társa egyetért a miniszterelnökkel abban, hogy a magán becsület sértes esetei a szakbíráshoz utaltassanak, csak az elv alkalmazásának terjedelmére tér el véleményük.

Budapest, július 22. Az összeférhetlenségi bizottság Báró Napasa Elek és Gróf Tisza István állását a képviselőséggel összeférhetőnek nyilvánította.

Irodalom.

Magyarország három részre oszlása. Az „Athenaeum” r. társaság kiadásában megjelenő „A Magyar Nemzet Története” című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) ötödik kötete most hagyta el a sajtót. Címe: „Magyarország három részre oszlásának története 1526–1608.” Irta dr. Acsády Ignác. Ebben a munkában Acsády Ignác a történeti irodalom legújabb vívmányainak felhasználásával, magukból a legközvetlenebb kútfőkből, az okiratokból, egykorú feljegyzésekből, diplomáciai és udvari levelezésekből, melyeket nem régebben tártak fel a történetbuvárok előtt, mondja el ennek a hazánk történetében legsúlyosabb, leggyászosabb időszaknak történetét az 1526-iki mohácsi vésztől II. Mátyás király trónralépéséig. Magyarország végromlásának, három részre oszlásának fokozatos menetét látjuk előttünk elvonulni oly vonzó, oly eleven leírásban, mintha csakugyan megelveznédnek, feltámadnának előttünk ennek a mozgamas kornak szereplői, hogy fényes avagy gyászos szerepeiket újra eljátszassák. Bámulusos szorgalommal és igazán nagy szerénységgel gyűjtötte össze Acsády Ignác az erre a szomorú korszakra vonatkozó történeti adatokat és emlékeket, a melyek alapján aztán hatalmas tollával megrajzolja ezt a korszakot oly hiven, akkora pontossággal, hogy ebből a nagyszerű képből, a rőmből állami katasztrófák és a gyászszal, vérontással, pusztulással telített nemzeti szerenestlenségek korának megkapó eseteléből talán egyetlen tollvonás sem hiányzik. Acsády előadása könnyed, keresztlen és rendkívül világos; ezen nagy előnyök mellett a kötet elevenségét csak fokozzák azok a rendkívüli érdekes szövegek, a melyekből majdnem minden lapra esik egy-egy, továbbá a pazar fényrel kiállított nagyszerű műmellékletek. Ezek egyszersmind a kiadó Athenaeum r. társaság példa nélkül álló bőkezűségét és áldozatkészségét is hirdetik. Az önálló műmellékletek száma negyvenre rug és számos olyan képes ábrázolat van közöttük, a melyek most kerülnek először a nagy közönség elé azokból a család- és udvari kinestárakból, a hol eddig rejtőgettek. Ez a kötet különben bizonyos szempontból forduló pontot képez ennek a nagy munkának kiadását illetőleg, a mennyiben ezzel a kötéttel előttünk áll a műnek fele, teljesen befejezve arra az időre, a melyre előre jelezve volt, ez a körülmény egyszersmind biztosítékul szolgál a jövőre, hogy a munka további öt kötete, melyből különben már kettő füzetekben java részben megjelent, szintén az előre jelzett időben be lesz fejezve. Ez az ötödik kötet az eddig megjelent köteteknek megfelelő rendkívüli díszes fűlbörkötésben minden hazai könyvkereskedésben kapható. Ára 8 ft.

— **„Az 1848–49-iki Magyar szabadságharc története”** című nagy munkából most jelent meg a 84 ik füzet, melyben Gracza György a világi fegyverletét elbeszélésebe fog. A munkának ez a része ismét rendkívül érdekes, csaknem olyan mint egy dráminak az utolsó felvonása. A füzet egykorú képei ezek: A világi fegyverletét 1849. augusztus 13-án. A diktatori okmány aláírása Csányi szálán 1849. aug. 11-én Damjanich és Lahner sirja Mácsán. A szoba, a hol a világi fegyverletét megállapított. A világi fegyverletét.

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a közlebbi napokban változó felhőzet és meleg idő várható.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Vízj István aradifővámszedőt a VIII-ik fizetési osztályba, a temesvári fővámbivatalhoz fővámszedővé; vámtiszté Baka Endrét, vámszegdtiszté Szacsna Sándort, a sósmezei mellék vámbivatalhoz Müller Lajos vámbelölőrt nevezte ki. Ez előléptetésekhez, minthogy mindannyian patrióták, szívesen gratulálunk.

— **Bucsustély.** Supka Béla m. rendű házfőnök tiszteletére f. hó 24-én a Nemzeti szállodában ismerősei és barátai szélesebb körű bucsu estélyt rendeztek. Mi ő helyen bucsuzunk el a mindenki által szeretett és becsült házfőnökötől, ki új életet adott a kantai, minorita klastromnak. Őszintén kívánjuk, hogy új állásában is hasonló szeretet és tisztelet kövessön.

— **Miniszterek** Balatonfüreden. Bánffy Dezső báró, Dániel Ernő báró, Perczel Dezső, Jósika Samu báró, Vlassics Gyula és Josipovich Imre miniszterek, báró Bánffy Dezsőné és Báró Dániel Ernőné, Gromon Dezső államtitkár Balaton-Füredre rándultak. Vlassics miniszter volt a házigazda, kinek családja is ott időzik és fényes ebéddel vendégelte meg a társaságot. Később a hercegeprimás és Fehér Ipoly, panonhalmi főpát esatlakozott a késő órákig együtt időző társasághoz.

— **Iskolaügyünk.** Városunk képviselő testülete f. hó 24-én egyhangulag elhatározta, hogy a közoktatásügyi miniszter leirata értelmében a 27 ezer forint kölcsönt — azon kikötéssel veszi fel, hogy annak törlesztéséhez eddig is fizetett 2000 ft iskolai segélylyel és 5% pótdávval hozzájárul, de a miniszter biztosította a várost, hogy a megkötött szerződés értelmében — ha az 50 ezer forint elég nem leend, a költségek fedezéséről gondoskodik. A tervek teljesen megfelelők városunk igényeinek, a felvett tanterem, lakások, más beosztások ellen alig van némi észrevételünk. Ha a leirat eziránt megjő, a pályázat azonnal ki leend hirdetve. Az új tanév elejétől az iskolák már államiak lesznek; a tanerők kinevezése a jövő hóban megleend.

— **Színészet.** Alig távozott körünkől a Szalay Lajos színtársulata, nyomban reá jelentkezett egy másik Deák Péter igazgatása alatt, mely előadásait augusztus 1-én, vasárnap kezdi meg „Gyerekkasszony” ifj. Bokor József pályanyertes művével. A hozzánk beküldött előleges jelentés szerint, mind új darabokkal fogja a közönség estőit élvezetessé tenni, a névsor pedig arról tanuskodik, hogy egy igen derék, jóra való társulattal lesz dolgunk. A névsor a következő: Előadó személyzet: Deák Péter jellemkomikus, operette-buffó (igazgató). Árkosi Vilmos, opera-, operette-bariton és eselszövő. B. Szabó József, opera- és operette-tenorista, Kömley Gyula, komikus, operette-buffó: Krémor Sándor, jellemszínész. Német János, kedélyes apa. Hajnal D. szerelmes társalgási. Mezei Béla, komikus. Aradi Attila, Izsó Zoltán, Nagy Sándor, Barabás Károly, Zoltán Lajos, kar- és segédszínészek. Barna Lajos, ifj. Német János gyermekszerepekre. Kovács Miksa, karnagy. Deák Vlad Gizella, a „Magyar színház” operette és népszínmű primadonnája, mint vendég. K. Tarnay Leona, operette- és népszínmű énekesnő. M. Till Róza, drámai hősnő. K. Berényi Irma, drámai szende, társalgási. A. Zoltán Olga, drámai és vigjátéki szende, énekesnő. Zoltán Ilonka, másodénekesnő, naiva. Verhőczy Emília, drámai és vigjátéki anya. Fehér Laura, segédszínésznő. Ujházy Margit, Német Jánosné, Rácz Ida Kirilovits Margit kar- és segédszínésznők. Barna Ilon

Deák Flórián, gyermekszerepekre. A bérlet eszközésével Mezei Béla művezető van megbízva, a jövő hét folyamán városunkba érkeznek. E társulatot előre is ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **Halálozás.** Lendvai Leitner Imre miniszteri tanácsos a magyar vereksezt egyet központi főgondnok helyettese f. hó 20-án Balatonföldváron hirtelen elhunyt. Fűrés közben szívizélhűdés érte. Benne Rudolf kórházunk is egyik pártfogóját veszítette. Bóke poraira.

— **Meghívó a nyergesetűi honvédelmi felavatásának ünnepélyére,** mely Mikó Bálint Csikmege főispánja védnöksége alatt aug. 8-án a következő programmal tartatik meg: 1. D. e. 10 órakor szent mise a helyszínen; 2. Végző fűző Veres Antal n. kászoni alesperes-plebános. Szent mise alatt az alesiki tanítói kar énekel. 3. Énekel a tanítói kar. Megnyitó-beszéd s az emlék leleplezése, tartja Benedek István a honvéd egyesület elnöke. 4. Alkalmi költemény. 5. Emlék-beszéd, tartja Kócs Ferenc kir. tanácsos, nyug. tanfelügyelő. 6. Énekel a tanítói kar. 7. Záró beszéd, tartja Becze Antal esikmegyei alispán, akadályoztatás esetén Mihály Ferenc megyei főjegyző fogja tartani. 8. Induló, játssza a zenekar. Ünnepe után a helyszínen hideg ételekből való társas ebéd lesz, melyre a bizottság szívesen látja az érdeklődő közönséget. Természetes, hogy a részvétel költségeit mindenki önmaga fizeti s épen azért tiszteltet kéri a bizottság, hogy az ebédben részt venni kívánók e szándékukat ez év aug. 1-ig esik-közműsi Szántó Ábrahámnál jelentésként be a bizottság.

— **Kovácsnai színház.** Szalkay Lajos székesfehérvári színházvezető jeles színtársulata e hó 20-ika óta Kovácsnán tartja előadásait. Színre került a „Gimesi Vadász”, „Durand és Durand” s a „Kis alamuszi”. A bemutatott előadás alkalmával a nyári színpad zsúfolásig megtelt műpártoló közönséggel. A következő előadásokat is szép publikum nézte végig. A jó érzéssel álló társulat mindent elkövet arra nézve, hogy élvezetes esteket szerezzen a szórakozni vágyó közönségnek, s összességük játékával a legkényesebb ízlést is kielégíti. Szalkay társulatát a legmelegebben ajánljuk a vidék színpártoló közönségének figyelmébe.

— **Községnyilvánítás.** A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány — nevelőintézet f. tanévi záróvizsgán a következő szíves adományok folytak be: Bárd Szentkereszt Stephanie 5 ft 10 kr. értékű jutalomkönyv, öv. Cseréy Jánosné 5 ft. Br. Szentkereszt Iréne 3 ft. Sára Tamás Háromszékvármegyei árvaszéki elnöke 5 ft. Zayzon László és neje Hankó Luiza uróné néhai kedves leányok Zayzon Zelmira nevére tett alapítvány 9 ft kamata. Piblinger Gyula 1 ft. Az árvák leírhatatlan öröme, nemesebb érző szívök búszke öntudata legyen jutalma magasztos tettüknek. Midőn a szíves adományokat megköszönjük, ezzel kapcsolatosan hálás elismerésünket fejezzük ki mindazoknak, kik a záróvizsgán becses megjelenésükkel kitüntettek. Nov. zelt intézet iskolaszéke nevében: K. Váshelyi, 1897. júl. 20-án Székely János, ref. pap, isk. széki elnök.

— **Vasúti sín eladása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a m. kir. áll. vasutak igazgatósága pályafeltartási és vágányépítési célokra nem használható mintegy 500 tona acél, 2500 tona belföldi vas és 3200 tona külföldi vas-sínt irásbeli ajánlat útján értékesít. Az egység ár után jár 5 százalékos bánatpénzzel felszerelt ajánlatok f. évi aug. 12-én déli 12 óráig a m. kir. áll. vasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályhoz (Andrási ut 73 sz. II. em.) nyújtandók be. Részletes feltételek a hivatalos órák alatt a kamaránál megtekinthetők.

— **Iskolaépítés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a Moson községben emelendő állami iskola építése 300 közi és az anyagok szállítására szükséges igaz. napszám biztosítása mellett 5520 ft 98 kr. erejű engedélyeztetett. 5 százalékos bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlatok folyó évi augusztus hó 2-án d. e. 9 óráig a helyi m. kir. építészeti hivatalhoz adandók be, hol a versenytárgyalás is tartatik.

— **Kovácsnai fűdővendégek névsora.** Julius 10—22-ig. Schmied Vilmosné ügyvéd neje, Brassó, 2 személy. Goldschmied fog technikus Brassó, 2 személy. Blum Samu nék. Szilágy-Somlyó, 2 személy. Ormai Sándor tanár Brassó 1 személy. László Gyula fakesk. Gyergyó-Szentmiklós 3 személy. Öv. Bakcsi Lajosné birt. Albis, 1 személy. Fehérvári Józsefné férj. szab. Brassó 2 személy. Irk Antal birt. Brassó 2 személy. Szabó Antal adóhiv. ellenőr Brassó.

4 személy. Zayzon János birt. Uzon 1 személy. Gazda Gáborné kjszóné Szita-Bodza 3 személy. Ráduly Dániel birt. Fel-Doboly 2 személy. Oriás Kristóf rak. gond. Déva 1 személy. Karácsoni Miklós keresk. Brassó 2 személy. Taruch undretanár Czegléd 3 személy. Székely Mózes főerd. Naszéd 5 személy. Gúnes Anna erd. neje Csernátfalu 3 személy. Vlasper Gusztó Kóhalom 3 személy. Szabó János gazdasz. Bácsfalu 1 személy. Gologán János birt. Hosszúfalu 1 személy. Muntean Vaszi keresk. Brassó 1 személy. Dajbukát Kristóf és Zakariás Antal kereskedők Csik-Szépvíz 2 személy. Bíró Sándor isk. igazg. Brassó 4 személy. Nagy Mózes bíró Budapest, 3 személy. Török Gábor ügyvéd Békés 3 személy. Purjus István vállalk. Csáková 1 személy. Király Dániel tanár Budapest 1 személy. Hilf Gizella magánzó Mezőtúr 1 személy. Sándor János birt. Prázmár 2 személy. Nagy József tanár Losonez 1 személy. Konráth István és neje Koresmáros Johanna birt. Debreczen 3 személy. Tani Bozen bába. Plojest 1 személy. Fominger Henrik és neje keresk. Brassó 2 személy. Incze István mérnök, Kézdi-Vásárhely 10 személy. Springer Dániel magánzó Brassó 1 személy. Várossy Vilmos, Lévainé, Várossy Gizella birt. és Várossy Malvin tanítóné Arad 4 személy. Gottliebrné, Czinner Janka tanítóné Brassó 1 személy. Lövy, tanuló Arad 1 személy. Klein György birt. Hóltóvénny 2 személy. Harmath Lajos ügyv. k. eln. Brassó 4 személy. Ilyés Tamásné birt. Karatna 3 személy. Rosenfeld Dávidné fakesk. neje Csik-Szentsimon 5 személy. Timár Róza mag. Uzon 2 sz. Josipovich Constantin keresk. Gyurgyevo 1 sz. Kovács Dénes fiók. Brassó 1 személy. Öv. Veszprémi Józsefné mag. Brassó 2 személy. Veszprémi Ida ovóné Brassó 3 személy. Ebergényi Mózes, Verespatak 2 személy. Korekes Mózesné birt. Egerpatak 1 személy. Dr. Schvarecz orvos Brassó 1 személy. Pável Anna mag. Bukarest 1 személy. Öv. Heinrich Sándorné magánzó Budapest 1 személy. Corvin Simon kereskedő Szászváros 2 személy. Vajna falván. Posdiger Lajos tanár Zombor 4 személy. Berde Ferenc gazd. tanár Laborfalva 1 személy. Bíró Béláné tanítóné Budapest 1 személy. Mátis Gézőné birt. Ikalfalva 2 személy. Fejér Ödönné birt. Haraly 1 személy. Popovits Gyula ker. Maros-Vásárhely 4 személy. Konez Lajos M.-Vásárhely 1 személy. Petrás Gézőné M.-Vásárhely 1 személy. Cseh Viktor birt. Nyujtód 4 személy. Potsa Irma birt. Peselnek 1 személy. Damokos Dónesné birt. Peselnek 1 személy. Kristály Balázs polg. isk. tanító Sepső Szentgyörgy 7 személy. Dr. Patajné orv. és Pataj Iza tanítóné Ó-Becse 3 személy. Damokos Antalné törzsz. elnök neje Torda 2 személy. Damokos Andorné Budapest 1 személy. Dózi Jánosné keresk. Sepső-Szentgyörgy 4 személy. Bikkfalvi Istvánné keresk. Sepső-Szentgyörgy 1 személy. Szalai Etelka Czegléd 2 személy. Gunsch Anna erd. neje Csernátfalu 2 személy. Éles Lajos hiv. Nyiregyháza 1 személy. Györbör Andrásné és Györbör Lászlóné birt. Szent-Katolna 5 személy. Az eddig kimutatottakkal együtt: 287 személy. A fűdővendégek száma megközelíti a 300-at. A jobb idők beálltával naponként érkeznek fűdővendégek Kovácsnára. Csupán csak a pokolsár nevű hideg gyógyfürdő e hó 22-én délig 2750 esetben használták a helybeliek és vendégek.

Idegenek forgalma.

Julius 16-tól 23-ig.

Nemzeti szálló: Bettelheim József utazó Bécs. Casfer János utazó Bécs. Neufeld Adolf kereskedő Bécs. Cenusescu N. esendőr Foksan, Militiánu D. mérnök Foksan. Séra Imre földbirtokos Zalán. Hoffmann Ignác gyári igazgató Geleneze. Hoffman Sándor utazó Budapest. Mühlfuszt Márton kir. mérnök S.-Szt.-György. Schober Károly egyetemi joghallgató Nagy Károly. Dr. Otobán Nándor orvos Brassó. Gráf Frigyes főjegyző Brassó. Maximilián Lőrincz városi rendőrbiztos, Popp György körjegyző Soósmozs. Zink Károly biztosító ügynök Brassó. Hirschl Ödön utazó Budapest. Hennig István hivatalnok Budapest. Rozner Károly hivatalnok Komolló. Barch Sándor utazó Budapest. Veres Ferenc kereskedő Brassó. Stellik Viktor kereskedő Brassó. Verzár György utazó Uzon. Hanzenblaz Henrich utazó Budapest. Kun Fülöp főmérnök Kolozsvár. Dr. Korodi Péter tanár Gyulafehérvár. Dr. Vertner Sándor ügyvéd Budapest. Gámenezi Miklós birtokos S.-Szt.-György. Weisfeiler Kálmán utazó Brassó.

Millenium szálló: Schönfeld Mór utazó Bécs. Biálek Rudolf utazó Schleinberg. Klein József pénztárnok Csucs. Kajtár Károly tanító Gyergyó-Alfalu. Kajtár István tanító Gyergyó-Alfalu. Kajtár Ignác énekes Gyergyó-Remete. Hirsch Mátyás utazó N.-Szeben. Hirsch József utazó N.-Szeben. Spitzer Mór raktárnok Gyulafalva. Vagner József utazó Arad. Feil Soma utazó Budapest.

Nyiltér.

Selyemdamasztok 65 krtól. 14 ft 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Honneberg-selyem 35 krtól 14 ft 65 krig méterenként, sima csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld. Henneberg G. (es. esk. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros. levelezőlapokra 5 kros. bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 7. 5—5.

Fogbajban szenvedők figyelmébe!

Tudatjuk K.-Vásárhely és vidéke művelt közönségével,

hogy augusztus hónap végén

ujból megajítjuk ideiglenes

Foggyógyászati műtermünket

Rendelés a fogászat minden ágában.

Foghuzás teljesen fájdalom okozás nélkül. Bombolás, Műfogak.

Műfogak szájpaddal nélkül.

Egyben felkérjük mindazon igen tisztelt pácienseinket, kiknek a múlt izben történt műtétek közül barminemű javításra szükség van, hozzánk elfáradni szíveskedjenek, miután minden szükséges javítást díjmentesen eszközünk.

Tiszteltet

Dr. Huszár és Wellner,

spec. fogászok.

*E rovat alatt közlőtekért felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

A lakásomon átalakított földszinti két szoba kiadó. Ugyanott több rendbeli butor is eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál
Öv. Hankó Lászlónénál

The Continental
Bodega Company
Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.
• Terragona s. a. t.
Legjobb
bevásárlási forrás

Raktár:

László Zoltán
kereskedésében
K.-Vásárhelyt.

MELOCCO PÉTER
BUDAPEST,
VI. KER., DÉVALUTCZA 21.

Márványmosaiklap-, cementárnyag- és beton-
építési vállalat.

Cementárnyagok minden nagyságban.

Elvállal városi csatornázásokat, csillip- és vízépítm-
nyeket, cementbetonbuckolásokat, gépápolásokat stb.

Értékezők ingyen és kimentes.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye törvényhatósága keblő számvevőségénél lemondás folytán megüresedett számvevőgyakornoki állásra ezen neli pályázatot hirdetek.

Ezen állomás 400 frt évi fizetés és 100 frt lakbér elvezetével van egybekötve, melyhez azonban a számvevőtani államvizsga megleltő kivantatik meg; ellenesetben annak két éven belől történő köteles letételég 300 frt fizetés és 60 frt lakpénz.

Ezen állomás elnyerni óhajtók felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t. cz. 17. §-ában körülírt képesítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati körösüket közszolgálatban állók előljáró hatóságok, utján mások közvetlenül folyó évi augusztus hó 10-ig Háromszékvármegye főispánja Nagyméltósága hatolykai Potsa József v. b. t. t. urhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1897. évi július hó 20-án. **Gábor Péter,**
122 1—1 alispán.

Háromszékvármegye alispánja.

Szám 15357—1897.

Hirdetmény.

A kézdivásárhely-kászoni törvényhatósági közut 8—13 km. szakaszán levő 2. darab műtárgy építését 1054 frt 20 kr. összeg erejéig engedélyezem.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítása ezéjából az 1897. évi augusztus hó 10-ik napjának d. e. 9. órájára az alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak,

hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának ellátására vonatkozó az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 8^{1/2} órájáig a vármegyei pénztárhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei számvevőségnél a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Sepsi-Szentgyörgyön, 1897. július hó 20-án.

Gábor Péter,
alispán.

123 1—3

Szám 16002
1897.

Hirdetmény.

Háromszékvármegye törvényhatósága területén, az 1897. és 1898. években szükséges ebbárczak beszerzését 6000 frt, azaz Haterer darabban engedélyezem darabját 3 kr. kikialtási árral.

Ezen beszerzés biztosítása ezéjából f. évi augusztus hó 7-ik napjának délelőtti 9 órájára, a vármegyei alispáni hivatalos helyiségben tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

Versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9 óráig a vármegyei alispáni hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

A beszerzendő ebbárczak alakja a vármegyei jegyzői irodában naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-Szt.-Györgyön, 1897. évi július 20-án.

Gábor Péter,
alispán.

124 1—1

Sürgönczim: Solymosy gépgyár.

SOLYMOSY és KOSCH

GÉPÉSZMÉRNÖKÖK.

GÉP ÉS KAZÁN GYÁR, RÉZ ÉS VASÖNTÖDE. Kolozsvár, Felsőszén-utca.

Gyárt:

Gép, építészeti, kereskedelmi és fémöntvényeket, gőzkazánokat, gazdasági gépeket, előmelegítőket, vaskéményeket, viztartályokat, gőzszivattyukat, kut- és más szivattyukat erő- és kézi hajtásra, lőjárgány tengelyeket, teljes közlőmű készleteket és egyes részleteket, ugymint szijkorongokas, fogaskerekeket, függő, fali és fekvő csapágákat, kötőket stb. közönséget és 'Seller rendszer szerint.

Gyárt mint különlegeséget téglavető gépeket.

Elvállalja malom- és szeszyarak berendezését, készít sir- és kert-kerítéseket öntött- és kovácsvasból.

Raktáron tartunk mindenféle gazdasági gépet és ekéket, melyeket előnyös feltételek mellett szállítunk.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitűnőbb

* PORTLAND CEMENTJÉT *

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelytt kapható: K. Csizsár József urnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula uraknál.

22 22—48

HAVIRÉSZLET 3 frt. csak

RÉVAI TESTVÉREK

* IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG *

könyvkereskedése által (Buda pest, Váci-utca 1. sz.)

valamint minden könyvkereskedésben kapható

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI

sajtó névny nyilatkozata Jókai Mór összes művei nemzeti diszkiadásáról.

JÓKAI MÓR.

Az ő nevével kezdjük a lap szögét mi is, szívünk szerint szövege vasónknak róla, ki az ötven év al at annyiszor szölt az ő szívükbe z. Mert nincs művelt ember, alig Van irástudó ember az országban, ki Jókainak ne lenne sokszorosa a dása az esztétikai, erkölcsi gyönyörűségeket, melyeket műveiből élvezett, a tarulságot, melyekkel azokból gyarapodott, a ragyogó leírások, melyekkel köpselete onnan megtelt, a lelkesedést, mely felvilágosította, a meghangulatok, melyek rea átömöltek a könyvek, melyeket a z ő művészi eszközai a lélekbe fúrtak, az egészséges kacajért,

mely tiszta humorával megenghitett. Ötven év óta buzog a forrás kiáradásának bősége, annak az isten áldásnak, melyért az antik műveltség küpon kultuszt írt elő templomokban: ez a költészet.

De mit köszön Jókainak félszáz éves költői munkásságát a magyar nemzet. A magyar széppróza az ő fellépésével kezdődik, előtte nincs. Létezik erőteljes retorikai nyelv, mely felveszi az elbeszélő, megírja a drámai formát, de a hajlékonyságot, színt, zenét, szókínoset a népiesnek a művészi fölfeljeszt, a jellemzősége, eleven életet, Jókaitól kaptuk. Csodálatos isten adománya ez a lángesznek, mely

életében nagy műveket és életével korszakot alkot.

Jókai nélkül sem a mai irodalom, sem annak szerencsés tovább fejlődése sem közönsége, ennek fogékonyasága, szíveseje nem képzelhető. Az ő termékeny és termékenyítő szelleme emiatt a magyar elbeszélésnek piacott, szoktatta magyar könyvhöz az olvasók száz ezreit: az által, hogy népszerűvé tette az irodalmat is. Az ő nyomán jött, tőle tanult a többi mind a ki a mai tud és olvasatlak. Jókai a tölgy, mely körül fészkelődik, erőkultúra tanult a szépirodalomnak megszólva magától. Átjames-terünk, mintaképünk volt Jókai Mór mindannyiunknak az írás művészetében. Tekintetek el a

magyar széppróza termékei közt attól a kettőtől, a mit ő a félszáz esztendő alatt megírt: válasszatok el őt és halasát tanítványára a modern magyar szépirodalomtól: mi marad? azok, a kik előtte utatörtek, nem vagyunk hálátlanok irántuk, kik előtte tekintélyek, mesterek voltak, ha kimondjuk, hogy az ő művészetük idegen mintákat követett s Jókai nélkül a magyar széppróza fejlődése is kozmopolita irányt, szárnyakat kapott volna. Jókai a nemzeti gennsőtől meglibre ehhez vezérelte a mai irodalmat.

„Budapesti Hirlap” 1893. nov. 4.

HAVIRÉSZLET 3 frt. csak

100 kötetben

diszkötésben 250 forint.

000 iven, erős papíron, nyolczadrét alakban diszkötésben.

Kötetekenk Átlag 20 ívvel. Félévenkint 10 kötet jelenik meg és küldetik meg egyszerre.

Gyűjtőknek

husz rendelés után egy diszkötésű 250 frt értékű tiszteletpéldányt, egyes rendelések után készpénzjutalékot nyertünk. — Gyűjtővek ingyen adatnak.

JÓKAI MÓR összes műveinek nemzeti kiadása

mindenki által beszerezhető

3 frtnyi havi részletfizetés mellett

RÉVAI TESTVÉREK irod. intézet részvénytársaság könyvkereskedésőtől BUDA-PESTEN, IV, Váci-utca: 1. ezennel megrendelem.

Fizetendő Budapesten

JÓKAI MÓR összes műveinek

NEMZETI KIADÁSÁT

100 kötetben, 2000 iven, 100 vászon diszkötésben 250 frtrét

1. Utánvétel félévenkint 10—10 kötet 25 frtnyi utánvétellel
2. Havi részletfizetésre még pedig: a) Havi 3 frtos részletfizetés mellett, egyelőre az I. sorozat szállítást kérve. b) Havi 4 frtos részletfizetés mellett, egyelőre az I/II. sorozatot kérve. c) Havi 5 frtos részletfizetés mellett, egyelőre az I—III. sorozatot kérve. d) Havi 6 frtos részletfizetés mellett, egyelőre az I—VII sorozatot kérve.

A további sorozatok 10—10 részletfizetése után A részletfizetések be nem tartása esetén sziveskedjék a czég az esedékes összeget postai megbízás után a postaköltség hozzászámítása mellett behajtani. A postai megbízás be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes mű vételára esedékesé válik.

Aláírás és pontos czim: